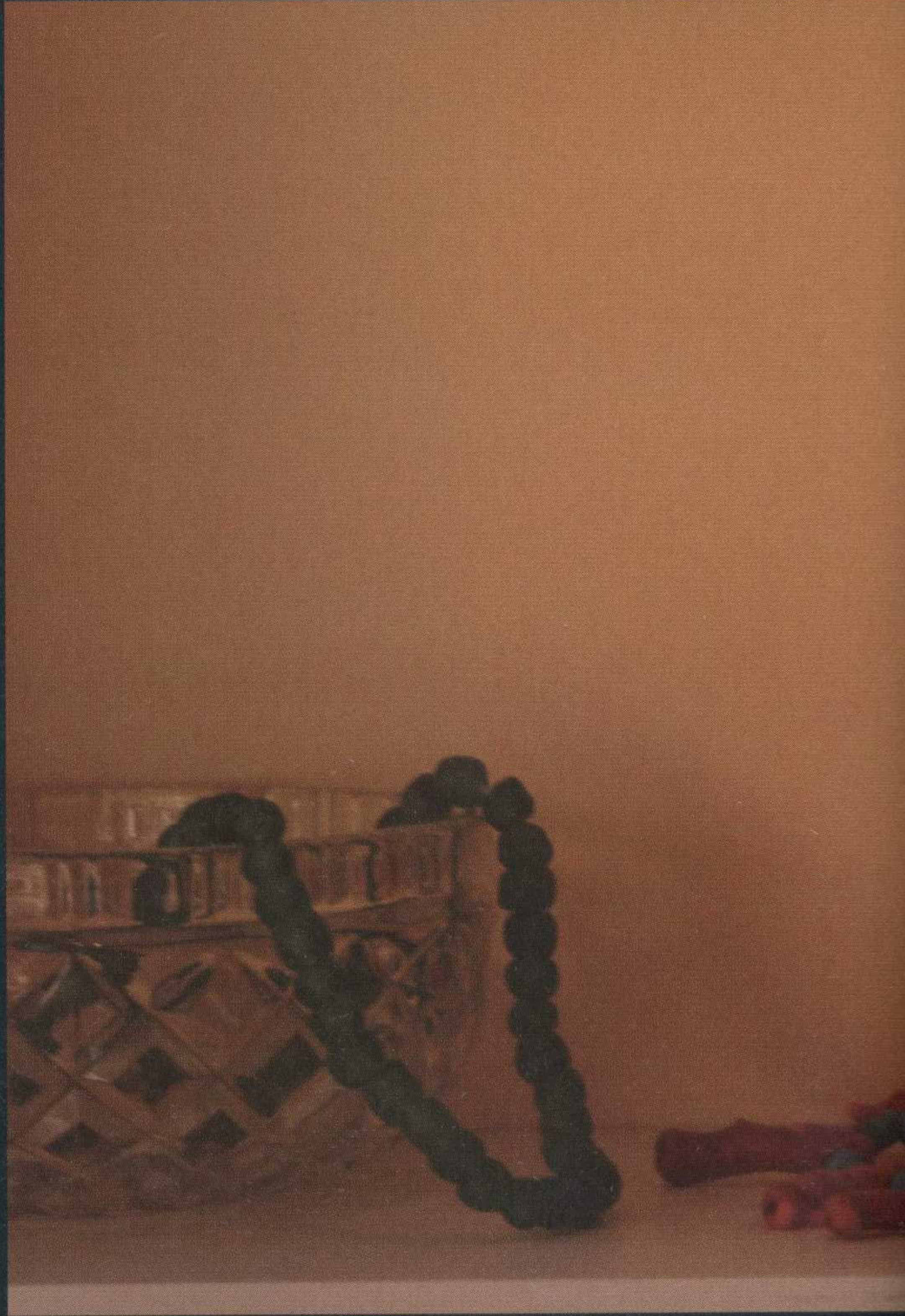

MEESTERSCHAP

TEKST EN BEELD SASCHA LEENE

DE RESTAURATEUR VAN PORSELEIN

Het bijelkaar rapen van scherven

Met een grote passie voor fijn penseelwerk en een fascinatie voor authentieke technieken, restaureert Claire van Gilst (1963) aardewerk, porselein, glas en diverse kunstvoorwerpen. Allerlei stukken uit allerlei periodes, van *Chine de Commende* tot *Art Nouveau*, worden hersteld om deze kunstvormen te conserveren voor het nageslacht.

Porseleinrestauratrice Claire van Gilst raakte als meisje al gefascineerd door de beschilderingen op de verzameling Chinees porselein van haar grootvader. Al snel leerde ze zelf zeer fijn tekenen en uiteindelijk kwam ze terecht bij een Duitse porseleinfabriek in het beroemde Meissen. Meissen is de stad waar het in 1709 een chemicus lukte om de juiste grondstoffen – kaolien (een kleisoort), veldspaat en kwarts – op een zodanige manier te mengen dat er Europees porselein ontstond. “In Duitsland heb ik de kneepjes van de fijnschilderkunst geleerd, om me vervolgens in het Mekka van de restauratiewereld, Engeland, te specialiseren in allerlei restauratietechnieken. Samen met mijn man Tin Torvisco Faine ben ik negen jaar geleden het Van Gilst Restauratie-atelier begonnen. Ons ambacht is een klein wereldje, en als je alleen werkt is het ook een eenzaam vak, dus besloten wij onze krachten te bundelen. Tin is met name verantwoordelijk voor het technische gedeelte en ik zorg voor de afwerking.”

RESTAURATIE WAARDEVOL OF EMOTIONEEL STUK

Door een grote kennis van de kunstgeschiedenis, contacten met het British Museum en veel, heel veel naslagwerken kent Claire de herkomst en waarde van elk kopje, Tang-paard, elke vaas, Boeddha of ander waardevol stuk. Al is het alleen al vanwege een emotionele waarde. “Kunsthandelaren, veilinghuizen, verzamelaars of particulieren lopen hier met de meest uiteenlopende voorwerpen binnen. Soms gaat het om een lichte beschadiging, soms is het niet meer dan een zakje vol scherven. We analyseren de herkomst, het materiaal en de schade en brengen het vervolgens terug in de oorspronkelijke staat. Ik restaureer wat de kunstenaar ooit heeft gemaakt en ben zelf dus niet kunstzinnig, maar juist wél ambachtelijk bezig. Elk object is uniek en dus een uitdaging.”

KRAMMEN EN ‘GOLD REPAIR’

Gevoel voor kleur en detail, geduld en uiterste concentratie zijn essentieel om dit ambacht te kunnen uitoefenen. De pauzes tussen de verschillende processen, zoals het uitharden, afbakken en aanbrengen van verschillende verflagen, werken het tegelijk restaureren van diverse objecten in de hand. Zo lopen hier allerlei periodes moeiteloos door elkaar: van kunstwerken uit de Tang-dynastie tot hedendaagse kunst. De afwisseling is dus vanzelfsprekend enorm. “Zo kom ik ook in aanraking met allerlei verschillende restauratietechnieken: zoals bijvoorbeeld Chinese stukken uit de 17e eeuw die voor conservering met metalen krammen bijeen worden gehouden. Of de Japanse gold repair-methode, waarbij wordt opgevuld met goud. Beide technieken zijn schitterend... en zeer kostbaar. Maar het uiteindelijke doel is om alles te conserveren voor het nageslacht. Ik geniet dan ook enorm wanneer een schervenpuzzel uiteindelijk in elkaar past en mensen zichtbaar verrast zijn over het eindresultaat. Of het hele proces nu drie maanden of soms zelfs een heel jaar heeft geduurd!” ■

Van Gilst Restauratie-atelier, Grazendonkstraat 31, 4818 PH Breda, T 076 520 46 89, vangilstclaire@fiscali.nl